

Váš dopis čj. _____

Ze dne _____

10. 9. 2018

Naše čj. _____

583/2016-025/6

Datum _____

15. 10. 2018

Vyřizuje _____

Generální ředitelství
025

Vážený pan
Adam Zábranský
Zbynická 6
153 00 Praha 16

E 025sek@gr.cd.cz

Věc: Sdělení o odložení žádosti o poskytnutí informace podle § 14 odst.5 písm.c) zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

České dráhy, a.s., (ČD) obdržely dne 30.8.2018 rozsudek Městského soudu v Praze č.j.6 A 142/2016-27, kterým bylo zrušeno rozhodnutí č.j.57142/2016-KMP a věc byla vrácena k dalšímu řízení. ČD Vám podle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) k Vaší žádosti o „poskytnutí veškeré dokumentace (předané dokumenty atd.) o poskytnutých právních službách právničky JUDr. Radmily Kleslové, která pro České dráhy dle informací z veřejných zdrojů pracovala mezi lety 2011 až 2015. Pakliže danou dokumentaci nemáte, upozorňuji vás tímto, že si ji můžete vyžádat od JUDr. Radmily Kleslové, která jakožto advokátka má povinnost o poskytnutých právních službách vést přiměřenou dokumentaci a na vyžádání ji svému klientovi předložit. Pakliže záznamy o obdržené službě nemáte, dle mého názoru tím porušujete zásadu péče řádného hospodáře, protože potom by bylo neověřitelné, zda peníze za tyto právní služby byly vynaloženy hospodárně“, sdělují následující.

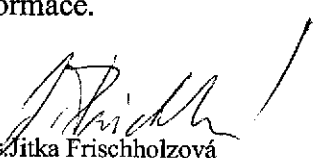
Dne 18.7.2017 pod č.j. IV. ÚS 1146/16 vyhověl IV. senát Ústavního soudu (ÚS) ústavní stížnosti obchodní společnosti ČEZ, a. s. a zrušil rozsudky Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze a v návaznosti na tento nálezní ÚS dne 26.9.2017 zamítl Městský soud v Praze žalobu RegioJet a.s. proti Českým drahám, a.s. č.j.8 A 80/2017.

V rozsudku Městského soudu č.j.8 A 80/2017 v Praze se mimo jiné uvádí, že společnost České dráhy, a.s. je sice plně vlastněna státem, avšak nesplňuje některé další znaky

veřejné instituce, koncipované v dosavadní judikatuře. Městský soud na základě nálezů Ústavního soudu došel k závěru, že společnost České dráhy, a.s. vznikla jako podnikatelský subjekt, jehož existence a fungování se řídí obchodním zákoníkem, resp. obecně závazným předpisem, který jej nahradil. Jedná se o subjekt soukromého práva, jenž hospodaří nikoliv s veřejnými prostředky, ale s vlastním majetkem, a který se věnuje podnikatelské činnosti v konkurenčním prostředí s jinými soukromoprávními subjekty, přičemž se nijak nepodílí na veřejné moci. Za tohoto stavu věci tak Městský soud v Praze dospěl k závěru, že tato akciová společnost nemá postavení veřejné instituce podle ust. § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, a není tedy povinným subjektem podle tohoto zákona.

— ČD vyhodnotily nález ÚS č.j. IV. ÚS 1146/16 a rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 8 A 80/2017 tak, že jsou obchodní společnostmi, na niž se Zákon nevztahuje a podle § 14 odst. 5 písm. c) Zákona se Vaše žádost o poskytnutí informací odkládá.

Nad rámec výše uvedeného ČD přikládají v příloze k tomuto dopisu rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 9 A 32/2015, na základě kterého Vám již poskytly Vámi požadované informace.

— 
Mgr. Jiřka Frischholzová
ředitelka právního odboru
Příloha

8 A 80/2017 - 50

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: RegioJet a.s., se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno, proti žalované: České dráhy, a.s., se sídlem Nábřeží Ludvíka Svobody 1222, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí předsedy představenstva společnosti České dráhy, a.s. ze dne 15. 2. 2017, č. j. 55660/2017-025,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí předsedy představenstva společnosti České dráhy, a.s. ze dne 15. 2. 2017, jakož i předcházejícího rozhodnutí generálního ředitelství této společnosti ze dne 4. 11. 2016, č. j. 590/2016-KMP, v části odmítnutí poskytnutí informací požadovaných pod body a), c), d) a e) podle žádosti žalobkyně ze dne 24. 6. 2016, a uložení povinnosti této společnosti požadované informace poskytnout.

V žalobě žalobkyně uvedla, že dne 24. 6. 2016 podala žalované žádost o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, ve které požadovala vysvětlení způsobu a důvodů změny ceny za převod části závodu „Železniční stanice“ z původních 2,93 mld. Kč na následných 3,24 mld. Kč a konečných 3,31 mld. Kč; dále žádala zaslání veškerých znaleckých posudků, které byly vypracovány k ocenění části závodu „Železniční stanice“, a to včetně příloh, dále sdělení výše příjmů a výdajů části závodu „Železniční stanice“ za období posledních deseti let, dále sdělení výše staničního poplatku, kterým bude spolufinancován provoz nádražních budov převáděných v rámci části závodu „Železniční stanice“, a to s rozlišením pro jednotlivá nádraží, bude-li se různit, a konečně zaslání znaleckého posudku, kterým byla určena výše staničních poplatků nádražních budov převáděných v rámci části závodu „Železniční stanice“, a to včetně veškerých příloh.

Žalovaná rozhodnutím ze dne 4. 11. 2016, č. j. 590/2016-KMP, poskytnutí výše uvedených informací odmítla s odůvodněním, že požadované informace se týkají budoucího rozhodnutí, představují předmět jejího obchodního tajemství a autorského práva, tedy že se jedná o informace, na které se vztahuje výluka podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala odvolání, jež žalovaná svým konečným rozhodnutím ze dne 15. 2. 2017, č. j. 55660/2017-025 zamítla a rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací ze dne 4. 11. 2016 potvrdila, a to z důvodu, že se částečně jedná o dotaz na názor, budoucí rozhodování a vytváření nových informací, částečně o informace obsahující obchodní tajemství žalované a částečně o informace, jež byly žalobkyni již poskytnuty Správou železniční dopravní cesty, státní organizace.

Žalobkyně namítala, že pokud se týká odmítnutí poskytnutí informací požadovaných pod body a) a d), žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, že informace vztahující se k objasnění důvodů a způsobu změny ceny za převod části závodu „Železniční stanice“ a informace vztahující se ke stanovení výše staničního poplatku, nelze poskytnout, jelikož se jedná o dotaz v režimu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož se „povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací“, cílí tedy na situace, kdy by povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím měl žadateli poskytovat informace, které doposud neexistují, a musel by je sám pro účely žadatelovy žádosti vytvořit. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaná nijak blíže nevěnovala námítkám, které žalobkyně uvedla ve svém odvolání a odůvodnění žalované se omezilo jen na konstatování, že předmětné body žádosti směřují k vysvětlení, budoucímu rozhodování a vytváření nových informací, které navíc v případě staničního poplatku vůbec neexistují. Žalobkyně z tohoto tvrzení žalované, tedy že informace týkající se staničních poplatků vůbec neexistují, dovozuje, že ve vztahu k bodu a) požadovaná informace existovat musí, přičemž žalovaná ji pravděpodobně nesprávně považuje za názor ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Informace požadované pod bodem a) nemohou být považovány za požadavek na sdělení názoru žalované, zde žalovaná účelově zaměňuje pojem „vysvětlení“ s pojmem „názor“. Vzhledem k povaze, konstrukci a obsahu tohoto bodu žádosti o informace je zcela zřejmé, že žalobkyně požaduje sdělení konkrétních, objektivně zjištělných skutečností a okolností, jež vedly ke stanovení, resp. změně ceny za převod části závodu „Železniční stanice“. Žalobkyně je dále toho názoru, že změna ceny je v příslušných kruzích vždy podstatného významu. Z povahy věci proto tato okolnost nemůže nikdy vyplývat z pouhého názoru žalované nebo se ním zakládat. To platí obzvlášť v případech, kdy změna ceny, tedy její zvýšení o 380 mil. Kč, představuje změnu významného rozsahu. Je zcela vyloučené, aby k takto významnému zvýšení ceny převodu došlo bez jakéhokoliv předchozího formálního posouzení, resp. rozhodnutí ze strany povinného subjektu. Vzhledem k tomu, že předmětná transakce byla financována z prostředků náležejících do veřejných rozpočtů, je zde s ohledem na požadavek transparentnosti a veřejné kontroly dán rovněž veřejný zájem na poskytnutí

- c) žádáme o sdělení výše příjmů a výdajů části závodu „Železniční stanice“ za období posledních deseti let;
d) žádáme o sdělení výše staničního poplatku, kterým bude spolufinancován provoz nádražních budov převáděných v rámci části závodu „Železniční stanice“. Pokud bude staniční poplatek pro jednotlivá nádraží různý, žádáme o sdělení důvodu takového rozlišení a výše jednotlivých staničních poplatků;
e) žádáme o zaslání znaleckého posudku, kterým byla určena výše staničních poplatků nádražních budov převáděných v rámci části závodu „Železniční stanice“, a to včetně veškerých příloh, na které znalecký posudek odkazuje.

Na tuto žádost reagovala žalovaná rozhodnutím č. 590/2016-KMP ze dne 4. 11. 2016, kterým odmítla žalobkyni poskytnout informace požadované ve všech bodech žádosti, když dospěla k závěru, že informace pod bodem a), d) a e) se jedná o dotaz ve smyslu § 2 odst. 4 zákona, podle něhož „povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací“. Informace pod bodem c) žádosti byly odmítnuty s poukazem na ust. § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť se jedná o obchodní tajemství. Informace požadované v bodě b) žádosti pak žalovaná odmítla poskytnout s odkazem na ust. § 11 odst. 2 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím, podle kterého „povinný subjekt informaci neposkytne, pokud by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským (dále jen „právo autorské“).

Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí odvolání, v němž odmítla veškeré argumenty žalované, které shledala nepřezkoumatelnými a nezákonnými. Toto odvolání posléze předseda představenstva společnosti České dráhy, a.s., jako odvolací orgán zamítl žalobou napadeným rozhodnutím, a potvrdil rozhodnutí žalované ze dne 4. 11. 2016. Odvolací orgán se ztotožnil s argumentací žalované a žádné z námitek uvedených v odvolání žalobkyně nepřisvědčil.

Při jednání soudu dne 26. září 2017 setrvali účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích. Pověřená zástupkyně žalobkyně navrhla, aby soud zrušil jak rozhodnutí předsedy představenstva společnosti České dráhy, a.s. ze dne 15. 2. 2017, tak jemu předcházející rozhodnutí Generálního ředitelství společnosti České dráhy, a.s. ze dne 4. 11. 2016 v části odmítnutí poskytnutí informací požadovaných pod body a), c), d) a e) a žalované nařídil poskytnout požadované informace podle žádosti žalobkyně, a dále aby žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Pověřená zástupkyně žalované pak navrhla zamítnutí žaloby, s poukazem na závěry koncipované Ústavním soudem v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1146/16.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Základním předpokladem pro to, aby jakýkoliv subjekt byl povinen poskytovat informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, je jeho postavení tzv. povinného subjektu podle tohoto zákona. Ten, kdo je tímto povinným subjektem, musí vyřizovat jemu doručené žádosti o poskytnutí informací podle ustanovení tohoto zákona, tedy v zásadě buď je žadateli sdělit, anebo bez odkladu vydat rozhodnutí o odmítnutí jeho žádosti, pokud shledá existenci některého z taxativně vymezených důvodů pro odmítnutí.

Společnost České dráhy, a.s. je akciovou společností, jejímž jediným akcionářem je Česká republika, jak je zřejmé ze zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů. Dosavadní judikatorní praxe dovozovala, že akciové společnosti s majetkovou účastí státu jsou veřejnými institucemi, a tedy povinnými subjekty podle ust. § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Tento názor byl koncipován Nejvyšším správním soudem, který při tom vycházel z právního názoru vysloveného v nálezu Ústavního soudu ze dne 24. ledna 2007 sp. zn. I. ÚS 260/06, v němž Ústavní soud vymezil definiční znaky, na jejichž základě lze identifikovat veřejnou instituci. V případě akciových společností s majetkovou účastí státu měly totiž převažovat znaky, jež jsou typické právě pro veřejnou instituci. Tento právní závěr odpovídá ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu, včetně například rozsudku sp. zn. 2 Ans 4/2009.

Tato judikatorní praxe však byla velmi podstatně změněna závěry, jež Ústavní soud koncipoval ve svém nálezu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16. Ústavní soud, na jehož úvahy a závěry zde městský soud odkazuje, především akcentoval skutečnost, že obchodní společnost je principiálně soukromoprávním subjektem, a na rozdíl od veřejnoprávních subjektů, jejichž povinnost poskytovat informace má základ přímo v ústavním pořádku, nelze v případě soukromoprávních subjektů ze zákona dovodit žádná kritéria, na jejichž základě by bylo možné zařadit mezi veřejné instituce. Tento náleze se sice týká akciové společnosti ČEZ, a.s., městský soud má však za to, že Ústavní soud v něm koncipoval závěry, které se týkají všech akciových společností s majetkovou účastí státu. Ústavní soud výslovně uvedl, že:

69. Obecně platí, že obchodní společnost představuje typický příklad soukromoprávního subjektu, vůči němuž se, pokud jde o ukládání povinností, musí v plné míře uplatnit ústavní záruky základních práv a svobod. Nezáleží na tom, zda je jejím společníkem stát nebo územně samosprávný celek, ani jaká je jejich účast v obchodní společnosti a práva a povinnosti z ní plynoucí. Obchodní společnost je samostatný subjekt, jehož zájmy nemusí být totožné se zájmy jejího společníka.

70. Je tedy zřejmé, že výhrada zákona pro ukládání povinností jednotlivcům podle čl. 4 odst. 1 Listiny se v plné míře vztahuje i na obchodní společnosti, pro něž je pojem „veřejné instituce“ zcela neurčitým. Podřazení určité obchodní společnosti pod tento pojem by – při jeho současném zákonném vymezení – bylo možné jen v případě, že by tato naplňovala definiční znaky veřejné instituce a současně by veškeré právní následky spojené s tímto jejím postavením šly výlučně „k tíži“ veřejné moci. Muselo by tedy jít o případ subjektu, jehož postavení by bylo – co do podstaty – stejné bez ohledu na to, zda má formu obchodní společnosti, nebo některé z právnických osob veřejného práva. Jako příklad lze uvést akciovou společnost, jež byla zřízena zvláštním zákonem, kterým se řídí její činnost, a jejímž jediným vlastníkem je stát, jemuž náleží rozhodovat o jejím zániku. Na takovouto obchodní společnost by bylo možné odůvodněně nahlížet jako na veřejnoprávní subjekt.

71. Povahu veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím naopak v žádném případě nelze přiznat obchodní společnosti, jejíž postavení se řídí zákonem o obchodních korporacích (dříve obchodním zákoníkem), pokud by stát, územně samosprávný celek nebo jiný povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly jejími jedinými společníky, případně pokud by všichni její společníci nesestávali z těchto subjektů.

V odstavci 77 nálezu pak Ústavní soud odmítl význam majetkového podílu státu v akciové společnosti, když uvedl, že

úspěch ve věci neměla a žalované žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. září 2017

JUDr. Slavomír Novák, v.r. předseda senátu Za správnost vyhotovení: J. V.